

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia2018 r.

w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”

Na podstawie art. 187a ust. 2 z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki realizacji rządowego programu „Dobry start” ustanowionego uchwałą Rady Ministrów Nr .../2018 z dnia ... w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start” (M. P. poz. ...).

§ 2. Świadczenie dobry start określone w programie, o którym mowa w § 1, zwane dalej „świadczeniem dobry start”, przysługuje zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
 - a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
 - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym,
 - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206 i 2282 oraz z 2018 r. poz. 107 i 138), jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1292 i 2217 oraz z 2018 r. poz. 107 i 416.

przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy,

e) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie:

- zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 139a ust. 1 lub 139o ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
- dokumentu pobytowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm.²⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 3, z późn. zm.), z adnotacją „ICT”, wydanego przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, i gdy celem ich pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy w charakterze pracownika kadry kierowniczej, specjalisty lub pracownika odbywającego staż w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 3 pkt 13b ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach przez okres nieprzekraczający 90 dni w okresie 180 dni
- jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem cudzoziemców, którym zezwolono na pobyt i pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres nieprzekraczający dziewięciu miesięcy, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) dziecku – oznacza to uczące się w szkole dziecko własne, dziecko znajdujące się pod opieką opiekuna faktycznego, dziecko znajdujące się pod opieką prawną, lub dziecko, które zostało umieszczone w pieczy zastępczej oraz osobę, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) opiekunie faktycznym – oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o jego przysposobienie;
- 3) organie właściwym – oznacza to:

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 115 z 29.04.2008, str. 1.

- a) wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie dobrego start lub otrzymującej świadczenie dobrego start,
 - b) starostę właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie dobrego start lub otrzymującej świadczenie dobrego start na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej;
- 4) osobie uczącej się – oznacza to osobę pełnoletnią uczącą się, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony oraz osobę usamodzielnianą, o której mowa w ustawie;
- 5) przepisach o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – oznacza to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.);
- 6) umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – oznacza to:
- a) niepełnosprawność w umiarkowanym stopniu w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
 - b) całkowitą niezdolność do pracy orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
 - c) posiadanie orzeczenia o zaliczeniu do II grupy inwalidów;
- 7) szkole – oznacza to szkołę podstawową, dotychczasowe gimnazjum, szkołę ponadpodstawową i dotychczasową szkołę ponadgimnazjalną, z wyjątkiem szkoły policealnej i szkoły dla dorosłych, szkołę artystyczną, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy;
- 8) znacznym stopniu niepełnosprawności – oznacza to:
- a) niepełnosprawność w stopniu znacznym w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

- b) całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- c) stałą albo długotrwałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji albo trwałą lub okresową całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji, orzeczoną na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w celu uzyskania świadczeń określonych w tych przepisach,
- d) posiadanie orzeczenia o zaliczeniu do I grupy inwalidów,
- e) niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeczoną na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

§ 4. 1. Świadczenie dobry start przysługuje rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz osobom uczącym się.

2. Świadczenie dobry start przysługuje na dziecko do ukończenia:

- 1) 18. roku życia w roku, w którym kończy się dany rok szkolny;
- 2) 24. roku życia w roku, w którym kończy się dany rok szkolny – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

3. W przypadku gdy dziecko w wieku od ukończenia 19. roku życia w roku, w którym kończy się dany rok szkolny nie legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, świadczenie dobry start przysługuje również na to dziecko do ukończenia przez nie 20. roku życia w roku, w którym kończy się dany rok szkolny, jeżeli rozpoczęło naukę w danej szkole przed ukończeniem 18. roku życia.

§ 5. 1. Świadczenie dobry start przysługuje osobom, o których mowa w § 4 ust. 1, w wysokości 300 zł raz w roku na dziecko.

2. W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia dobry start ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego świadczenia dobry start.

§ 6. Świadczenie dobry start nie przysługuje:

- 1) jeżeli dziecko zostało umieszczone w domu pomocy społecznej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie;
- 2) na dziecko odbywające roczne przygotowanie przedszkolne;
- 3) jeżeli na dziecko przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia dobry start, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

§ 7. Na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej świadczenie dobry start przysługuje wyłącznie odpowiednio rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych albo regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych.

§ 8. 1. Postępowanie w sprawie świadczenia dobry start prowadzi organ właściwy.

2. Postępowania w sprawie świadczenia dobry start prowadzone są w:

- 1) jednostce organizacyjnej gminy, w której prowadzone są postępowania w sprawie świadczenia wychowawczego;
- 2) w jednostce organizacyjnej powiatu, w której prowadzone są postępowania w sprawie dodatku wychowawczego – w przypadku świadczenia dobry start na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej.

3. Do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji:

- 1) wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy;
- 2) starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie lub innego pracownika powiatowego centrum pomocy rodzinie na wniosek kierownika.

4. W przypadku gdy postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1, prowadzone są w ośrodku pomocy społecznej, realizacja tych zadań nie może powodować

nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

§ 9. 1. Wojewoda właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie dobry start:

- 1) pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w przypadku przemieszczania się osób w granicach Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Konfederacji Szwajcarskiej;
- 2) rozstrzyga w sprawach świadczenia dobry start realizowanego w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

2. Wojewoda może, w formie pisemnej, upoważnić pracownika urzędu wojewódzkiego do załatwiania w jego imieniu spraw dotyczących realizacji świadczenia dobry start w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

3. Świadczenie dobry start przyznane przez wojewodę wypłaca organ właściwy.

4. Wojewoda wymienia dane w zakresie świadczenia dobry start w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, za pośrednictwem punktu kontaktowego, o którym mowa w § 10 ust. 2.

§ 10. 1. Minister właściwy do spraw rodziny jest władzą właściwą oraz instytucją łącznikową w zakresie świadczenia dobry start w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

2. Minister właściwy do spraw rodziny prowadzi punkt kontaktowy, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, służący do wymiany danych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego w zakresie świadczenia wychowawczego.

3. Minister właściwy do spraw rodziny może przetwarzać dane osobowe, jeżeli jest to niezbędne do prowadzenia punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 2, w tym do

realizacji praw lub obowiązków wynikających z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

§ 11. 1. Ustalenie prawa do świadczenia dobry start oraz jego wypłata następują odpowiednio na wniosek matki, ojca, opiekuna faktycznego, opiekuna prawnego, rodziny zastępczej, osoby prowadzącej rodzinny domy dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, albo osoby uczącej się.

2. Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie dobry start, a w przypadku ubiegania się o świadczenie dobry start na dziecko umieszczone w pieczy zastępczej – w powiatowym centrum pomocy rodzinie właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się.

3. Wniosek zawiera odpowiednio:

- 1) nazwę i adres organu właściwego;
- 2) dane dotyczące wnioskodawcy i dzieci, na które wnioskodawca wnosi o przyznanie świadczenia dobry start, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, obywatelstwo, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz, o ile je posiada – adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 3) informacje o członkach rodziny przebywających poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) oświadczenie o uczęszczaniu dziecka do szkoły;
- 5) oświadczenie o legitymowaniu się przez dziecko orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 6) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”.

4. Przyznanie świadczenia dobry start nie wymaga wydania decyzji. Odmowa przyznania świadczenia dobry start oraz rozstrzygnięcie w sprawie nienależnie pobranego świadczenia dobry start wymagają wydania decyzji.

5. Organ właściwy i wojewoda przesyłają wnioskodawcy informację o przyznaniu świadczenia dobry start na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej – o ile wnioskodawca wskazał adres poczty elektronicznej we wniosku. W przypadku, gdy

wnioskodawca nie wskazał adresu poczty elektronicznej organ właściwy odbierając wniosek od wnioskodawcy informuje go o możliwości uzyskania informacji o przyznaniu świadczenia dobry start odpowiednio w jednostce, o której mowa w § 8 ust. 2 pkt 1 albo 2 albo w urzędzie wojewódzkim.

6. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia dobry start nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

§ 12. Ustalając prawo do świadczenia dobry start, poza informacjami wskazanymi w § 11, uwzględnia się również odpowiednio inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia dobry start.

§ 13. Jeżeli wnioskodawca nie może złożyć w formie dokumentu elektronicznego zaświadczenia wymaganego dla potwierdzenia faktów lub stanu prawnego lub innego dokumentu niezbędnego w postępowaniu sprawie o świadczenie dobry start, wnioskodawca może złożyć elektroniczną kopię takiego dokumentu, po uwierzytelnieniu jej przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570).

§ 14. Postępowanie w sprawie o świadczenie dobry start na wniosek osoby, która nie ma miejsca zamieszkania, prowadzi organ gminy lub miasta właściwy ze względu na miejsce jej czasowego pobytu.

§ 15. Wniosek i załączniki do wniosku na dzieci, które nie są umieszczone w pieczy zastępczej, mogą być składane drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny.

§ 16. Wniosek i załączniki do wniosku składane w postaci elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP lub uwierzytelnia w sposób zapewniający możliwość potwierdzenia pochodzenia i integralności weryfikowanych danych w postaci elektronicznej.

§ 17. Minister właściwy do spraw rodziny może określić oraz zamieścić na swojej stronie Biuletynu Informacji Publicznej wzór wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start.

§ 18. Formularz wniosku o świadczenie dobry start udostępnia organ właściwy prowadzący postępowanie w sprawie świadczenia dobry start.

§ 19. Wójt, burmistrz, prezydent miasta oraz wojewoda realizują niniejsze rozporządzenie przy pomocy systemów teleinformatycznych stanowiących integralne części systemów teleinformatycznych stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 oraz z 2018 r. poz. 107, 138 i 650).

§ 20. Gromadzone na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta lub wojewodę informacje, o których mowa w § 11 ust. 3 pkt 2 i 3, informacje wynikające z oświadczeń, o którym mowa w § 11 ust. 3 pkt 4 i 5, oraz informacje o wartości udzielonych świadczeń dobry start zasilają rejestr centralny, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851 oraz z 2018 r. poz. 107, 138 i 650).

§ 21. Informacje, o których mowa w § 20, udostępnia się z rejestru centralnego, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w zakresie niezbędnym do realizacji świadczenia dobry start oraz w celu weryfikacji prawa do tego świadczenia, wójtom, burmistrzom, prezydentom miast i wojewodom.

§ 22. Informacje, o których mowa w § 11 ust. 3 pkt 2 i 3, informacje wynikające z oświadczeń, o którym mowa w § 11 ust. 3 pkt 4 i 5, oraz informacje o wartości udzielonych świadczeń dobry start, przetwarza minister właściwy do spraw rodziny i wojewodowie w celu monitorowania realizacji świadczeń dobry start oraz organy właściwe i wojewodowie w celu realizacji świadczeń dobry start oraz w celu weryfikacji prawa do tych świadczeń.

§ 23. Minister właściwy do spraw rodziny przechowuje w rejestrze centralnym, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, informacje, o których mowa w § 20, przez okres 10 lat od dnia zaprzestania udzielania świadczenia dobry start, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie nie zostało przyznane, które przechowuje się przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia bez rozpatrzenia.

§ 24. Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast oraz wojewodowie przechowują informacje, o których mowa w § 20, przez okres 10 lat od dnia ich udostępnienia z rejestru centralnego, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie dobry start nie zostało przyznane, które przechowuje się przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia bez rozpatrzenia.

§ 25. Informacje, o których mowa w § 20, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania, o których mowa w § 23 i 24.

§ 26. 1. W przypadku gdy wnioskodawca lub członek jego rodziny przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami wojewodzie.

2. W przypadku przebywania wnioskodawcy lub członka jego rodziny w dniu wydania przyznania świadczenia dobry start lub po dniu jej wydania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, o którym mowa w ust. 1, organ właściwy występuje do wojewody o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej lub pobytu turystycznego, leczniczego lub związanego z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, wojewoda ustala, czy w przekazanej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

5. W przypadku gdy wojewoda w sytuacji, o której mowa w ust. 1, ustali, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, przyznaje świadczenie dobry start zgodnie z § 9.

6. W przypadku gdy wojewoda w sytuacji, o której mowa w ust. 2, ustali, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy odmawia prawa do świadczenia dobry start za okres, w którym osoba podlega ustawodawstwu w zakresie świadczeń na rodzinę w innym państwie, o którym mowa w ust. 1, w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, wojewoda przyznaje świadczenie dobry start zgodnie z § 9 od dnia, w którym osoba podlega ustawodawstwu państwa, o którym mowa w ust. 1, w zakresie świadczeń na rodzinę w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

8. W przypadku gdy wojewoda ustali, że w sprawie nie mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego:

1) przekazuje sprawę organowi właściwemu w celu ustalenia prawa do świadczenia dobry start – w przypadku, o którym mowa w ust. 1;

2) informuje o tym fakcie organ właściwy – w przypadku, o którym mowa w ust. 2.

9. Organ właściwy w przypadku, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, ustala prawo do świadczenia dobry start od miesiąca złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

10. Wojewoda ustala i dochodzi zwrotu nienależnie pobranego świadczenia dobry start w sprawach, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Przepisy § 34 stosuje się odpowiednio.

11. W przypadku zwrotu przez instytucję państwa, o którym mowa w ust. 1, nienależnie pobranego świadczenia dobry start zgodnie z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wojewoda może umorzyć pozostałą kwotę nienależnie pobranego świadczenia dobry start łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w całości lub w części, w szczególności jeżeli pozostała kwota wynika z różnicy kursowej.

§ 27. 1. Wójt, burmistrz, prezydent miasta oraz wojewoda ustalający prawo do świadczenia dobry start są obowiązani do samodzielnej weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, odpowiednio:

1) informacji, o których mowa w § 11 ust. 3 pkt 2;

2) informacji o uczęszczaniu dziecka do szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2159 i 2203);

3) informacji o legitymowaniu się odpowiednim orzeczeniem wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511).

2. W przypadku awarii systemów teleinformatycznych służących do wymiany, drogą elektroniczną, informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, wójt, burmistrz, prezydent miasta oraz wojewoda uzyskują te informacje w drodze pisemnej wymiany informacji. Podmioty prowadzące rejestry publiczne przekazują te informacje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku wójta, burmistrza, prezydenta miasta lub wojewody.

3. W przypadku braku możliwości samodzielnego uzyskania przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta lub wojewodę informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, z przyczyn nieleżących po stronie wójta, burmistrza, prezydenta miasta lub wojewody, wójt, burmistrz, prezydent miasta lub wojewoda wzywają wnioskodawcę do dołączenia tych informacji.

4. Minister właściwy do spraw rodziny pozyskuje drogą elektroniczną informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczeń dobry start z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności oraz z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, w celu umożliwienia wójtom, burmistrzom, prezydentom miast i wojewodom weryfikacji prawa do świadczeń dobry start.

5. Minister właściwy do spraw rodziny w celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 4, przekazuje drogą elektroniczną podmiotom prowadzącym rejestry, o których mowa w ust. 4, przekazane przez wnioskodawcę dane dotyczące wnioskodawcy i dzieci w zakresie imienia i nazwiska, daty urodzenia numeru PESEL oraz numeru i serii dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób, które nie posiadają numeru PESEL.

§ 28. 1. W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenie dobry start wzywa wnioskodawcę do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

2. W przypadku gdy wnioskodawca złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, w tym oświadczeń, podmiot realizujący świadczenie dobry start przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

§ 29. W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczenia dobry start osoba ubiegająca się o świadczenie dobry start jest obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu właściwego wypłacającego to świadczenie.

§ 30. 1. Wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia dobry start są przyjmowane od dnia 1 sierpnia danego roku do dnia 30 listopada danego roku, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną – od dnia 1 lipca danego roku do dnia 30 listopada danego roku.

2. Wnioski złożone po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, pozostawia się bez rozpatrzenia.

§ 31. Ustalenie prawa do świadczenia dobry start oraz jego wypłata następuje w terminie 2 miesięcy licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami, przy czym w przypadku wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dobry start złożonych w lipcu lub sierpniu ustalenie prawa do świadczenia dobry start oraz jego wypłata następuje nie później niż do dnia 30 września.

§ 32. 1. W przypadku zbiegu prawa rodziców, opiekunów prawnych dziecka, opiekunów faktycznych dziecka, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka, dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych lub dyrektorów regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych do świadczenia dobry start, świadczenie to wypłaca się temu z rodziców, opiekunów prawnych dziecka, opiekunów faktycznych dziecka, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka, dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych lub dyrektorów regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych, który faktycznie sprawuje opiekę nad dzieckiem.

2. W przypadku gdy po złożeniu wniosku o ustalenie prawa do świadczenia dobry start przez rodzica, opiekuna prawnego dziecka, opiekuna faktycznego dziecka, rodzica zastępczego, osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej lub dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej drugi rodzic, opiekun prawny dziecka, opiekun faktyczny dziecka, rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej lub dyrektor regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia dobry start w związku z opieką nad tym samym dzieckiem, organ właściwy ustala kto sprawuje opiekę.

§ 33. 1. Osoba, która pobrała nienależnie świadczenie dobry start, jest obowiązana do jego zwrotu.

2. Za nienależnie pobrane świadczenie dobry start uważa się:

- 1) świadczenie dobry start wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczenia dobry start albo wstrzymanie wypłaty świadczenia dobry start, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie była pouczona o braku prawa do jego pobierania;
- 2) świadczenie dobry start wypłacone na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą to świadczenie;
- 3) świadczenie dobry start wypłacone mimo braku prawa do tego świadczenia ;
- 4) świadczenie dobry start wypłacone osobie innej niż osoba uprawniona do tego świadczenia, z przyczyn niezależnych od organu, który przyznał to świadczenie;
- 5) świadczenie dobry start wypłacone w przypadku, o którym mowa w § 26 ust. 6.

3. Od kwot nienależnie pobranego świadczenia dobry start, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5, naliczane są odsetki ustawowe za opóźnienie.

4. Należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia dobry start ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia dobry start stała się ostateczna.

5. Bieg przedawnienia przerywa:

- 1) odroczenie terminu płatności należności,
 - 2) rozłożenie spłaty należności na raty,
 - 3) zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony
- przy czym po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo odpowiednio od dnia następującego po dniu odroczenia terminu płatności należności, rozłożenia spłaty należności na raty lub zastosowania środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony.

6. Decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia dobry start nie jest wydawana, jeżeli od terminu jego pobrania upłynęło więcej niż 10 lat.

7. Kwoty nienależnie pobranego świadczenia dobry start łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanego świadczenia wychowawczego, wypłacanych świadczeń rodzinnych oraz wypłacanych

zasiłków dla opiekunów, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092).

8. Nienależnie pobrane świadczenie dobry start podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

9. Kwoty nienależnie pobranego świadczenia dobry start podlegają zwrotowi łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na rachunek bankowy wskazany przez organ właściwy. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczenia dobry start do dnia spłaty.

10. Organ właściwy, który wydał decyzję w sprawie nienależnie pobranego świadczenia dobry start, może umorzyć kwoty nienależnie pobranego świadczenia dobry start łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

11. W przypadku śmierci osoby, która pobrała nienależnie świadczenie dobry start, należności, o których mowa w ust. 2 i 9 wygasają.

§ 34. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozporządzeniu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149).

§ 35. 1. Realizacja programu, o którym mowa w § 1, przez gminę i powiat jest zadaniem z zakresu administracji rządowej.

2. Świadczenie dobry start, w tym koszty jego obsługi, są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

3. Podziału dotacji celowej z budżetu państwa na poszczególne gminy i powiaty dokonują wojewodowie.

4. Koszt realizacji programu, o którym mowa w § 1, przez gminę i powiat za obsługę zadań gminy związanych z przyznaniem świadczenia dobry start wynosi 10 zł za jedno dziecko.

5. Na wynagrodzenia osób realizujących zadania związane z realizacją programu, o którym mowa w § 1, gmina i powiat przeznaczają nie mniej niż 80% dotacji otrzymanej na koszty obsługi, o których mowa w ust. 4.

6. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń dobry start w trakcie danego roku budżetowego nie mają wpływu na wysokość kosztów obsługi, o których mowa w ust. 4.

§ 36. 1. Organ właściwy oraz wojewoda sporządzają, z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, o których mowa w § 19, sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu realizacji programu, o którym mowa w § 1.

2. Organ właściwy przekazuje, drogą elektroniczną, za pomocą systemów teleinformatycznych, o których mowa w § 19, sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu realizacji programu, o którym mowa w § 1 właściwemu miejscowo wojewodzie.

3. Wojewoda sporządza, z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, o których mowa w § 19, zbiorcze sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu realizacji programu, o którym mowa w § 1, w tym uwzględniające wykonywanie przez niego zadań z zakresu świadczenia dobry start, i przekazuje je, drogą elektroniczną, za pomocą systemów teleinformatycznych, o których mowa w § 19, ministrowi właściwemu do spraw rodziny.

4. Organ właściwy przekazuje wojewodzie sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu realizacji programu, o którym mowa w § 1, za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku – w terminie do dnia 7 stycznia roku następującego po roku, za który przekazywane jest sprawozdanie.

5. Wojewoda przekazuje zbiorcze sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu realizacji programu, o którym mowa w § 1, w tym uwzględniające wykonywanie przez niego zadań z zakresu świadczenia dobry start, ministrowi właściwemu do spraw rodziny, za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku – w terminie do dnia 15 stycznia roku następującego po roku, za który przekazywane jest sprawozdanie.

6. Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu realizacji programu, o którym mowa w § 1, przekazywane są zgodnie ze wzorami udostępnionymi, drogą elektroniczną, przez ministra właściwego do spraw rodziny.

7. Minister właściwy do spraw rodziny, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może wystąpić do organów właściwych o sporządzenie i przekazanie, za pośrednictwem wojewodów, lub do wojewodów o sporządzenie i przekazanie sprawozdań z wykonywania zadań z zakresu realizacji programu, o którym mowa w § 1, w innych terminach i za inne okresy, niż określone w ust 4 i 5.

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki realizacji zapowiedzianego przez Pana Premiera Mateusza Morawieckiego programu „Dobry start” w ramach realizacji podjętej przez Radę Ministrów w dniu 2018 r. uchwały w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start”.

Zgodnie z zapowiedzią z expose, Rząd Pana Premiera Mateusza Morawieckiego kontynuuje politykę wspierania i wzmacniania polskich rodzin. Prowadzona przez Rząd polityka odpowiedzialnego rozwoju obok szeregu działań na rzecz silnej gospodarki zakłada równoległe istnienie silnej i aktywnej polityki rodzinnej.

Program „Dobry start” jest kolejnym (przede wszystkim obok Programu „Rodzina 500+”) komponentem kompleksowej i długofalowej polityki rodzinnej prowadzonej przez Rząd. Polityki rodzinnej traktowanej przede wszystkim jako inwestycja w rodzinę będącą fundamentem silnego państwa opartego na kapitale ludzkim.

Program, którego głównym celem jest wyrównywanie szans wśród uczniów, ma mieć charakter powszechny, dlatego wsparciem z programu zostaną objęte rodziny z dziećmi na utrzymaniu w wieku szkolnym bez względu na dochód. Ma to bardzo istotne znaczenie, aby dodatkowo wspierać rodziny i wyrównywać szanse edukacyjne niezależnie od posiadanego kapitału kulturowego, społecznego i materialnego.

Wsparcie z programu będzie realizowane w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego (świadczenie „dobry start”) w wysokości 300 zł na uczące się dziecko i ma wspomóc rodziny w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego.

Świadczenie dobry start przysługiwać będzie, niezależnie od dochodu, na rozpoczynające rok szkolny w szkole dzieci w do ukończenia 18. roku życia lub 20. roku życia w przypadku kontynuacji, rozpoczętej przed ukończeniem 18. roku życia, nauki w danej szkole. Dostrzegając potrzebę szczególnego wsparcia osób niepełnosprawnych, w przypadku dzieci niepełnosprawnych uczących się w szkole, świadczenie przysługiwałoby

nie dłużej niż do ukończenia 24. roku życia (niezależnie od daty rozpoczęcia nauki w danej szkole).

Pierwszym rokiem realizacji Programu jest rok 2018 r. i obejmie uczniów rozpoczynających rok szkolny 2018/2019.

Przyznawanie i wypłata świadczenia dobry start, byłaby zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, realizowanym przez gminy, a w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – przez powiat. Zadanie to zostało nałożone na wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz starostę (organ właściwy). W celu zagwarantowania realizacji świadczenia przez doświadczone kadry, świadczenie w danej gminie lub powiecie będzie realizowane w jednostce organizacyjnej w której realizowane są świadczenia w ramach rządowego Programu „Rodzina 500+”.

Świadczenie dobry start będzie wypłacane na wniosek:

- rodzica,
- opiekuna prawnego
- opiekuna faktycznego dziecka (przez opiekuna faktycznego rozumie się osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka),
- rodziny zastępczej, osoby prowadzącej rodzinny domy dziecka, dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
- osobie uczącej się (czyli pełnoletniej osobie uczącą się, niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Świadczenie dobry start nie będzie przysługiwało w sytuacji kiedy dziecko zostało umieszczone w domu pomocy społecznej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie albo w pieczy zastępczej (w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej świadczenie dobry start nie będzie przysługiwało rodzicom a wyłącznie osobom sprawującym pieczę zastępczą).

Wnioski o wypłatę świadczenia dobry start będzie można składać od 1 lipca każdego roku drogą elektroniczną za pomocą portalu Emp@tia Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zaś od 1 sierpnia będą przyjmowane wnioski składane także drogą tradycyjną (np. podczas osobistej wizyty w urzędzie lub drogą pocztową). Powyższe terminy są zgodne z terminami składania wniosków o świadczenie wychowawcze z Programu „Rodzina 500+”, świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dzięki temu rozwiązaniu, osoby ubiegające się o powyższe świadczenia na kolejny okres zasiłkowy/świadczeniowy, podczas jednej wizyty w tym samym organie właściwym złożą także prosty wniosek o świadczenie dobry start.

W przypadku złożenia prawidłowo wypełnionego i kompletnego wniosku w okresie lipiec-sierpień, rozpatrzenie wniosku i wypłata świadczenia dobry start nastąpi nie później niż do końca września danego roku, dzięki czemu rodziny otrzymają wsparcie w terminie jak najbliższym terminowi rozpoczęcia roku szkolnego, nawet przed 1 września. W przypadku wniosków składanych w późniejszym terminie, rozpatrzenie wniosku i wypłata świadczenia nastąpi w terminie do dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku. W celu usprawnienia i przyspieszenia procesu przyznawania świadczenia, w przypadku jego przyznania, nie będzie konieczności wydania i doręczenia decyzji administracyjnej (decyzja byłaby wydawana jedynie w przypadku odmowy przyznania świadczenia i w sprawach świadczeń nienależnie pobranych). Osoby ubiegające się otrzymają informację o przyznaniu świadczenia na podany we wniosku adres e-mail, zaś w przypadku braku adresu e-mail, zostaną poinformowane o możliwości osobistego odbioru informacji o przyznaniu świadczenia - nieodebranie takiej informacji nie będzie jednak wstrzymywało wypłaty świadczenia.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia z uwagi na konieczność zapewnienia odpowiedniego czasu dla podmiotów realizujących projektowane rozporządzenie.

Problematyka regulowana w projekcie rozporządzenia jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Projektowane rozporządzenie nie wywiera wpływu na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).